

Opinió del sector: Com està afectant la sequera en cultius extensius a diferents llocs del país

febr. 28, 2024 |

La sequera actual està afectant els cultius extensius de Catalunya. Com ho veu el sector? Com els hi afectarà aquesta campanya? Són algunes de les preguntes que s'han realitzat a diferents agricultors del territori.

S'ha entrevistat a 9 agricultors d'algunes de les principals comarques cerealístiques de Catalunya per veure com els està afectant la sequera. Les seves opinions han estat recollides dies abans d'un període de pluges a les comarques Gironines del divendres 23 al dilluns 26 de febrer.

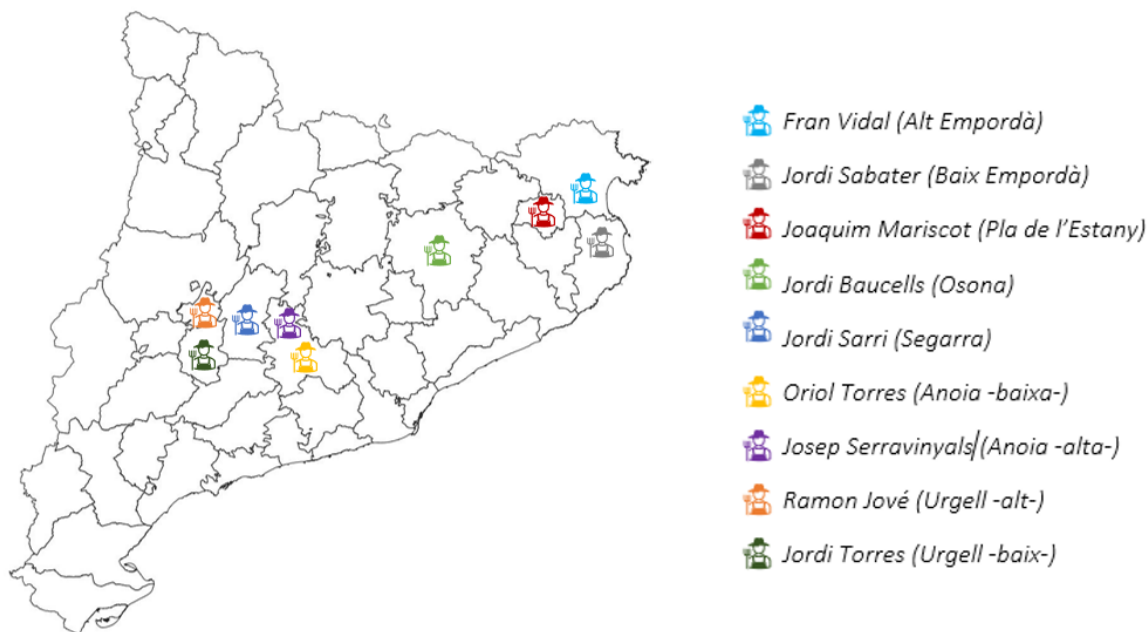

Figura 1. Mapa de la ubicació dels agricultors de cultius extensius als quals se'ls ha entrevistat.

Quin és l'estat actual d'estrès hídric dels cultius extensius a les teves parcel·les?

👤: Dependent del cultiu. El raigràs està patint un estrès hídric important, pel moment només hi he fet un dall, només si plou se'n podria tornar a fer un altre. Les lleguminoses (pèsol i favó) han crescut molt poc i comencen a patir a causa dels recents episodis de tramuntana. Els cereals d'hivern, depèn de la parcel·la i cultiu: el blat l'hi costa més que l'ordi i els camps amb poc sòl estan patint moltíssim. Els problemes de salinitat també s'han agreujat en algunes parcel·les.

☞: Actualment no és gaire acusat. Fa 15 dies estava a punt de morir-se, però recentment han caigut 12 litres i s'ha refet.

☞: El raigràs que es va sembrar el setembre l'he ressembrat varies vegades, ha estat un desastre. Els altres cultius que es van sembrar aviat estan aguantant bé, però les parcel·les sembrades a final d'any estan patint força.

Figura 2. Cultiu de cereal d'hivern sembrat a finals d'any a la comarca del Pla de l'Estany.

☞: A la nostra zona la sequera ens està afectant relativament poc, gràcies a les boires. La naixença ha estat bona tot i que els cultius van una mica tard.

☞: En aquest moment, els cultius van aguantant. A la Segarra han patit una mica, però recentment ha plogut el just i els cultius estan bé a dia d'avui. Si durant les setmanes que venen, les temperatures són altes, fa vent i no plou, els cultius tornaran a patir.

☞: Fins aquestes últimes pluges, gairebé no havia nascut el cereal, només a rodals. El blat tou neix molt malament i l'ordi tot just comença a néixer. La colza que es va sembrar amb les primeres pluges estan bé, la resta (70%) s'han hagut d'arrencar.

☞: Fins a principis d'any no ha plogut i, per aquest motiu, he tingut problemes de naixença. L'estat actual dels cultius és que estan molt estressats per falta d'aigua.

Figura 3. Cultiu d'ordi en sembra directa a la zona de Calaf a la comarca de l'Anoia.

☞: Nivell mig en el seu conjunt, falta fillolament que refuig el potencial productiu. Durant el mes de gener i febrer ha plogut una mica i hi ha hagut boires, junt amb la poca demanda hídrica del cultiu fa que la simptomatologia de sequera no sigui acusada.

☞: Comença a notar-se l'estrès hídric a causa de pluges minses acompanyades de fortes ventades.

Penses que aquest estrès hídric afectarà la collita de la campanya?

☞: Si no plou en breu, afectarà molt. Necessitariem uns 30 o 40 litres en els pròxims dies perquè els cultius s'arreglin.

Figura 4. Cultiu de blat a la zona de Castelló d'Empúries a la comarca de l'Alt Empordà.

☞: Les parcel·les de sequer, quedaran afectades a la producció gairebé segur.

☞: Si plou, no ens afectarà. Si plogués durant aquest mes de febrer, encara salvàriem la campanya.

☞: Si no plou uns 50 litres en unes setmanes, quan els cereals fillolin i pugin amunt, depenent de les parcel·les podrem passar de collir entre 4.500 i 7.000 kg/ha, a collir el mateix que la campanya passada que va ser entre 0 i 1.500 kg/ha.

☞: A dia d'avui no hi ha res perdut, si la primavera acompanya es podrà collir.

☞: Les perspectives del cereal d'hivern són dolentes a la baixa Anoia, per molt que acompanyin les pluges a la primavera les previsions són molt dolentes. Cap a la zona de l'alta Anoia gràcies a les boires, els cereals estan millor.

☞: Actualment els cultius estan aguantant, però si no plou en els propers 15 dies, la situació serà dolenta.

☞: Sí. El cultiu ha fillolat menys del que tocaria i falta que plogui ben aviat o si no, la simptomatologia de sequera augmentarà ràpidament per la falta de reserves hídriques i el normal increment de temperatura.

Figura 5. Cultiu d'ordi amb poc fillolat en sòl poc profund (imatge esquerra) i cultiu d'ordi fillolat en sòl profund (imatge dreta). Les dos imatges són de parcel·les situades a la zona d'Agramunt a la comarca de l'Urgell.

: A la zona, si en aquesta època de l'any no hi ha reserva d'aigua al terra, aquí ja no acostuma a ploure gaire. Crec que sinó agafem un episodi llarg de pluges la collita està mig perduda.

Com veus la campanya 2024 de cultius d'estiu?

: Aquest any no sembrarem cap cultiu d'estiu per a gra. Tota la superfície destinada a fer aquests cultius, l'hem sembrat amb cultius d'hivern. Hem decidit no jugar-nos-la. Nosaltres tenim vaques i necessitem fer farratges d'estiu i estem preocupats perquè no sabem com aniran aquests cultius. Alguna cosa sembrarem tot i el risc que tenim de no collir.

: La campanya 2024 serà molt complicada. De 55 hectàrees que tenim de regadiu no en farem cap de cultius d'estiu.

: Estic per no fer més cultius d'estiu. Portem uns anys que sembrem i no collim. Aquest estiu m'estic plantejant de no fer cap cultiu d'estiu.

: Recordo un any que vam fer 10 hectàrees de blat de moro de segon cultiu, sense engegar la cobertura, aquest feia 3,5 metres d'alçada. Abans tenies la majoria dels anys que treies un dall de sorgo o de blat de moro d'1,5 o 2 metres i ja valia la pena fer-ne. Ara en portem gairebé tres que el sorgo i el blat de moro fan un pam. El blat de moro no val la pena fer-lo, perquè el rendiment és molt baix i el cost del gra i els productes fitosanitaris és elevat.

: Sí que faria cultius d'estiu, però amb les actuals reserves del pantà de Rialp (reg del Canal Segarra-Garrigues) no previnc poder-ne fer.

: A les seves zones no es fan cultius d'estiu.

AUTORS

JOAN FAÑÉ
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

JOAN SERRA
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

EDUARD RIBAS
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

JUDIT RECACHA BORRELL
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

ROSER SAYERAS
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

MARIA BOIX
IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles